

Obalska straža Sjedinjenih Američkih Država

Kap. korv. Orfeo Tičac, Split

Obalska straža SAD (US Coast Guard) formirana je još 1790. g. od strane Aleksandra Hamiltona. Za vrijeme rata Obalska straža je dio američke ratne mornarice, dok za vrijeme mira podpada pod nadležnost ministarstva finansija. Dok su funkcije Obalske straže u toku rata poznate i široj javnosti, njene funkcije u mirnodopskom periodu su vrlo malo poznate.

Zadatke Obalske straže u mirno doba možemo podijeliti u tri osnovne grupe: zaštita raznih zakonskih propisa na moru; sigurnost plovidbe; i specijalna služba u vodama Aljaske.

U prvu grupu ubrajaju se svi zadaci u vezi kontrole propisa za plovidbu u SAD i propisa izdanih od Američkog ureda za plovidbu, zatim kontrolu nadvođa i kontrolu nad svim brodovima u vodama SAD da nisu prenakrcani teretom. Obalska straža izdaje i moreplovnicima i ostale dokumente oficirima i drugim članovima posada američkih trgovačkih brodova. Vodi nadzor nad zaagađivanjem mora naftom, vrši sanitetsku službu nad svim brodovima koji uplovljavaju i isplovljavaju iz SAD. Pored ovih dužnosti vrši i carinsku i policijsku službu na moru, te vrši osiguranje svih jedriličarskih oceanskih regata, kao i zaštitu ribolova.

U drugu grupu dolaze zadaci u vezi sigurnošću plovidbe na moru, Velikim jezerima (jezera na granici SAD i Kanade) i plovnim rijekama. U tu svrhu Obalska straža ima pod svojom kontrolom sve svjetionike, brodove-svjetionike, signalne plutače i sva ostala sredstva koja omogućavaju sigurnu plovidbu brodovima na moru, jezerima i rijekama. Obalska straža danas kontrolira 433 svjetionika uzduž 53.241 milje morske obale i 8.300 milja obale Velikih jezera. Nadalje nadzire 37 brodova-svjetionika koji se nalaze usidreni pred ulazima važnijih luka i na čvorištima najvažnijih pomorskih komunikacija. Ovi brodovi-svjetionici daju određene signale svjetlom, zvonom, rogom, a u zadnje vrijeme i radio signale. Svi oni rade automatski i uopće nema-

ju posade. Razni tipovi plutača usidreni su uzduž komunikacija i označavaju opasne predjele također svjetlosnim i zvučnim signalima. U posljednje vrijeme neke od njih daju i radio signale, a druge su opskrbljene posebnim antenama u obliku piramide koje reflektiraju radarske impulse i tako brodovi sa radarom mogu lako otkriti plutaču i odrediti njenu poziciju. Obalska straža rukovodi radom i 30 pari radiogonometrijskih stanica koje omogućavaju brodovima momentalno određivanje pozicije i to do daljine od 750 milja danju i 1.400 milja noću od obale. Najnoviji uređaji koje je Obalska straža postavila na obali radi sigurnosti plovidbe su t. zv. »Ramark« stanice (Radar mark station). One u određenom vremenskom intervalu emitiraju ultrakratkotalasni signal, kojeg brod hvata na ekranu svoga radara i to kao bijelu liniju koja označava poziciju Ramark stanice, a koju se po vrsti signala može lako identifikovati.

Radi zaštite plovidbe Obalska straža vrši i t. zv. »ledenu patrolu«, tj. kontrolu kretanja ledenih santi u sjevernim morima. Ova patrola osnovana je poslije potapljanja »Titanica« 1912. g. i od tog vremena do danas dogodio se je samo jedan slučaj sudara broda sa santom leda, i to u vrijeme prošlog rata, kada uslijed drugih zadataka Obalska straža nije bila u mogućnosti da efikasno vrši ovu službu. Ova služba vrši se u sklopu međunarodne kontrole kretanja ledenih santi.

Meteorološke stanice na obali također su pod kontrolom Obalske straže. Na Atlantskoj obali ima osam stanica (jedna u zajednici sa Kanadom), a na Pacifičkoj obali dvije stanice.

U svrhu zaštite i sigurnosti plovidbe Obalska straža također odobrava nacрте i gradnju trgovačkih brodova, zaštitne uređaje protiv požara i drugih nezgoda na brodu, propisuje uređbe o smještaju putnika na brodu, kao i za smještaj i higijenske uslove posada. Nadgledava i sve brodove u plovidbi da li se drže tih propisa. U slučaju sudara brodova i drugih nezgoda na moru,

Obalska straža vodi istragu i to djelimično iz razloga da u svakidanoj praksi uoči momente koji mogu utjecati na poboljšanje sigurnosti plovidbe.

Pored zaštite i sigurnosti plovidbe Obalska straža vrši i spasavanje na moru. Ova služba formirana je još 1871. g. i danas raspolaže sa 165 obalnih stanica za spasavanje. U prvih 70 godina djelovanja ova služba je spasila 203.609 ljudskih života, i brodova i drugih sredstava u vrijednosti od 2 milijarde dolara. Od 1941. g. pa nadalje, svake godine spasava se poprečno po 5.500 ljudi i stvari u vrijednosti od 200 miliona dolara.

Posebna služba je t. zv. Služba traženja i spašavanja (bivša Služba pomorskog i zračnog spašavanja) koja vrši spašavanje na oceanu, i to prvenstveno spasavanje iz palih prekooceanskih aviona.

Godine 1936. u Obalsku stražu uključena je i služba ledolomaca. Ova služba ima zadatak da održava plovnost u kanalima, lukama i na rijekama, za vrijeme zime kada nastupi zaleđivnje, kako bi se promet mogao neometano i dalje odvijati. Kolika je važnost ove službe može se vidjeti iz primjera iz 1941. g. Te godine radi ratnih potreba trebalo je čim prije otvoriti vodeni put kroz Velika jezera, kako bi se omogućio dovoz željezne rudače neophodno potrebne za ratnu industriju. Ledolomci su to učinili i brodovi su zaplovili po ovim jezerima mnogo ranije nego je to ikada prije učinjeno i omogućili su da je te godine postavljen rekord u prevozu rudače. U ovu svrhu Obalska straža raspolaže većim brojem snažnih ledolomaca.

U treću grupu zadataka spada specijalna služba u vodama Aljaske. Tu ulaze vrlo različiti zadaci i brodovi Obalske straže, tu predstavljaju izvršne organe mnogih ministarstava. Oni vrše poštansku službu između udaljenih stanica i eskimskih naselja. Kao predstavnici ministarstva pravde, oni rješavaju razne sporove među tamošnjim stanovnicima, a kad je potrebno na brodovima se organizuje i suđenje. Brodovi prevažaju učitelje iz naseobine u drugu naseobinu, kao i ljekare i druge putnike, a prevažaju i namirnice i druge potrebne stvari. Ovi brodovi u stvari vrše sve one poslove koji su potrebni radi omogućavanja života u tim ledenim predjelima. Također vrše i hidrografsku i meteorološku službu, a za ratnu mornaricu i izviđačku službu u sjevernim predjelima.

Posebnu ulogu dobiva Obalska straža u vrijeme rata. Kako je već rečeno, tada se ona nalazi

u sastavu ratne mornarice. Kuteri Obalske straže tada se upotrebljavaju za pratnju konvoja i za protupodmorničku službu. Osoblje Obalske straže koje je u toku mira vježbano i upotrebljavano za službu spasavanja, sada se efikasno može upotrebiti za službu na desantnim jurišnim čamcima. U toku prošlog rata Obalska straža je preuzela od mornarice veći broj eskortnih razarača, fregata, korveta i patrolnih brodova i tako u velikoj mjeri oslobodila ratnu mornaricu u pogledu eskortiranja konvoja i patrolne službe. Imena brodova »Icarus«, »Campbell«, »Spencer« i drugih ušla su u historiju američke mornarice vodeći uspješnu borbu sa njemačkim podmornicama i površinskim brodovima.

Pripadnici Obalske straže učestvovali su i u mnogim desantnim operacijama, kako na Pacifiku, tako i u Evropi i Africi, kao: na Guadalcanal, Sjevernu Afriku, Siciliju, Normandiju, Tarawu, Iwo Jima, Saipan, Okinawu i druge. Ali oni nisu samo posade desantnih čamaca, već su poslije prvih talasa koji su se uhvatili obale, preuzeli kontrolu nad odvijanjem kopnenog i pomorskog saobraćaja, iskrcavanjem materijala, spasavanje oštećenih plovih sredstava i ostalog materijala i t. d.

Radi izvršenja svih ovih zadataka Obalska straža raspolaže i velikim brojem brodova vrlo različitih tipova i namjene. To su od malenih čamaca za spasavanje, raznih motornih čamaca do specijalnih amfibijskih čamaca sličnih tipu DUKW, koje upotrebljava ratna mornarica. Od većih brodova imaju drvene patrolne brodove sa pogonom na Dizel motor i veće patrolne brodove (kutere) sa turbinskim pogonom čak do 6.200 konjskih snaga jačine. Od specijalnih brodova imaju ledolomce, brodove-svjeticionike, brodove za postavljanje signalnih plutača, brodove za snabdjevanje i mnoge druge.

Za školovanje potrebnog ljudstva Obalska straža raspolaže mnogobrojnim školama po službama i strukama, a za školovanje oficirskog kadra ima Akademiju obalske straže u New Londonu, država Connecticut. Za praksu pitomaca Akademije na raspoloženju stoji određeni broj brodova Obalske straže raznih tipova i školski brod na jedra »Eagle«, kojim pitomci vrše i prekooceanska krstarenja.

Obalska straža SAD u miru predstavlja važan faktor za održavanje zakonitosti i sigurnosti plovidbe na moru, dok u vrijeme rata ona zauzima istaknuto mjesto u sastavu ratne mornarice.

„Compas Island“ brod tipa „Mariner“ koga je američka mornarica preuredila za specijalne svrhe

